

שיחות הר"ן קל"ב

התורה את התחלה, דחינו מה שהוא תחלה וקודם להולדה כנ"ל כי צריך לברך ולקדש את בחינת תחילת ההולדה הנ"ל בתורה ואז יהיה גם בנו תלמיד חכם וכנזכר לעיל.

הנה בלקו"מ סימן י"ד גילה רבינו ז"ל שצריך להאיר בשרשי הנשמות, ע"י התורה לשמה שלומד. והוא בעצמו ענין שצריך לאכול ולשתות בקדושה וטהרה.

ידוע מש"כ בזה"ח שיר השירים שכל יהודי בעוה"ז חייב להגיע לאיזה תכלית, וכל אחד צריך לדעת התכלית שלו כאן בעוה"ז. וביאר הגר"א שם, שהיו אלפי נביאים בכלל ישראל, והרי לא נכתבו רוב הנבואות, אלא שתפקיד כל נביא ונביא הוא לגלות לכל אחד אחד מה שורש תפקידו בזה העולם.

ובאור החיים הק' אי' שזה עיקר חורבן בית המקדש, שאין לנו עכשיו נביאים שיגלו לנו את דרך העבודה לכל אחד לפי שורש נשמתו.

ואי' בכן איש חי שאעפ"כ אם יעסוק האדם בתורה ומצוות לשמה, יתגלה לו מן השמים תפקידו בעולם. ואין זה תירוץ כלל מה שאין היום צדיקים שיגלו לו דברים כאלה. כי כיון שיש לו חיוב בזה, יתפלל ויתחנן להשי"ת עד שיתגלה לו דרך עבודתו בעולם.

בלקו"מ מוהר"ן חלק ראשון סימן י"ד המתחלת תקעו וכו' להמשיך שלום, זאת התורה אמר בשבת חנוכה. ואז באותו העת נפטר הרב החסיד המפרסם מורנו הרב רבי גדליהו זכר צדיק לברכה אב בית דין דקהלת ליניין ורמז באותה התורה הספר להרב הנ"ל כי הזכיר אז בתוך התורה מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'אין מספידין בחנוכה' גם אמר אז שעכשיו קשה לומר תורה, כי כשנסתלק צדיק קשה לומר תורה, כי כל צדיק נסתלק עם כל חלקו שיש לו בהתורה כי כל צדיק וצדיק יש לו חלק בהתורה, וכשנסתלק נסתלק עם כל חלקו שיש לו בהתורה, על כן קשה אז לומר תורה.

מה שכתוב שם באות ד' על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (נדרים פא): 'מפני מה תלמידי חכמים אין בניהם תלמידי חכמים על שלא ברכו בתורה תחלה', שמעתי ממנו זכרנו לברכה, עוד בזה כי ההולדה נמשכת כפי המאכלים שאכל תחלה וכו' וצריך כל אדם לברך ולקדש את בחינת התחלה, דחינו מה שהוא תחלה וקודם להולדה דחינו האכילה וכל עסקיו וכו', עד שימשיך ההולדה בקדושה וטהרה כראוי וזהו: 'על שלא ברכו בתורה תחלה', שלא ברכו וקדשו בקדשת

מדרגות בקדושת אכילה, אבל יש דרך פשוט מה שכל אחד יכול לקיים. [בלקו"מ ח"ב סי' ז'] שבעת האכילה של איש ישראלי מתגלה הארת הרצון גדול, ויש לו כח לזכות להשתוקקות גדולה להשי"ת. כי מה מביא את האדם להשתוקק לאיזה דבר. הוא כמו שביאר הבעש"ט ע"פ משל כשאחד רוצה למכור ממתקים, הוא נותן לתינוקות הממתק בחינם והם אוכלים את זה, ואח"כ מבקשים מאביהם שיקנו להם. וזהו ענין אכילה ושתיה שיש בזה תענוג. כשאנו אוכלים ושותים הרי אנו מרגישים איזה תענוג. אלא שכל התענוגים הללו הם רק ניצוץ קטן מאד מהאורות הרוחניים שיורדים ונתלכשים במאכל ומשתה. ובעת שהאדם נהנה מהאכילה ושתיה שבעוה"ז, זה נותן חשק לינוק מאור האמיתי אור האלקי של השי"ת, התגלות אור התורה והעבודה ודביקות בבורא ית'. לכן בעת האכילה ושתיה מתגלה ענין ההשתוקקות. וכשאדם מתבונן שיש לו חיות מהאור שבאכילה הזאת, והרי זה החיות בטל ומבוטל להאור האחד של תורה ותפילה. לכן אפי' שהוא רחוק מאד, יוכל להשתוקק דרך זה להגיע לדביקות אמיתי.

וזהו 'לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעי'. כמו שאני חפץ לעשות רצונך, כן בעת האכילה בחי' בתוך מעי, אני גם משתוקק וחפץ לעשות רצונך, כי מתוך הרצון שמתגלה בעת האוכל, הוא בא להארת הרצון והשתוקקות להשי"ת. בבחי' אחרי ה' אלקיכם ילכו כארי ישאג.

כי באמת באכילה ושתיה מרגישים רק טוב ה', כ"ש כשנוכח להגיע להשי"ת,

והחידושי הרי"ם אמר על הפסוק 'לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעי', שאם יקיים זה הפסוק, יזכה בסוף שהשי"ת יאיר לו מה התפקיד שלו בעוה"ז. לעשות רצונך אלקי חפצתי, הוא המבואר בכל ספרי קודש, שצריך לחפץ ולרצות להיות כרצונו ית', לעסוק בתורה ותפילה בכונה, עד שיזכה בסוף לדעת האמת. כמ"ש בספר עמק המלך שיתפלל על זה ויגלה לו השי"ת מה תפקידו. אלא שהחידושי הרי"ם מוסיף החידוש שצריך גם לבחי' 'ותורתך בתוך מעי'.

והוא מה שכותב רביה"ק בשיחה זאת, שכדי להוליד בקדושה צריך לקדש את ה'תחילה', באכילה והנהגה בקדושה לפני ההולדה. והוץ ממה שהדברים כפשוטן בחמשכת הדורות, אמת הדבר גם בענין הולדת הנשמה. היינו שכל אחד צריך להוליד את התכלית שלו בעולם. וכן כל חלק חידושי התורה שהוא צריך להוליד. **ולזה** צריך לברך בתורה תחילה, כי כפי שהאדם מכין עצמו ללימוד התורה, כפי האכילה לפני הלימוד תורה, כן הולדת החידושים. אם בעת האכילה נופל לבחי' לתאוה יבקש נפרד, ואין לו קשר לקדושת אכילה, ואז לא יתכן שבתורה ובתפילה יתגלה לו תפקידו בעולם.

וזהו 'לעשות רצונך אלקי חפצתי', ולא רק זאת, אלא גם ותורתך בתוך מעי, היינו שמכנים אור התורה בתוך האכילה.

ומהו עיקר קדושת האכילה. מבואר בלקו"מ שבודאי אי אפשר להשוות יהודי פשוט ליהודי צדיק, ויש אלפי

בודאי נזכה להדבק בטוב האמיתי השרשי.

והוא מש"כ בירושלמי 'קודם שיתפלל אדם שיכנסו דברי תורה בתוך גופו יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו' (מובא בתוס' כתובות קד.), כי ע"י שיקדש האכילה יזכה שיכנסו דברי תורה בתוך גופו, היינו שאפי' כשאין היום נבואה, ואין מי שיגלה לו מה התפקיד שלו בעולם. מ"מ עי"ז יזכה שיתקדש ותתגלה לו הדעת האמיתית וידע מה תפקידו.

ולא עוד אלא שיוזכה להוליד התכלית שלו בעבודת ה', וכן בגשמיות להוליד בנים צדיקים. כמובא בגמ' נדרים (פ"א ע"א) שישנם הרבה ת"ח שאין זוכים שבניהם ת"ח, וזה הצער גדול מאד. וכמובא בגמ' (סוכה מה, סנהדרין צו) 'אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחי ראיתי בני עלייה והן מועמין וכו' הא דעיילי בבר הא דעיילי בלא בר'. ובפשטות הכונה שהצדיקים הגדולים במעלה מאד, נכנסים בלא רשות למעלה. אבל גירסת רבינו חננאל, דעיילי בבר הם הצדיקים שיש להם גם בנים צדיקים. והא דעיילי בלא בר שלא זכו שבניהם יהיו צדיקים.

ואיך יזכה האדם לכך, ע"י בחי' שברכו בתורה תחילה, שגם לפני התורה והתפילה, היינו בעת האוכל יתדבק בהשי"ת, ויש בזה הרבה מדרגות, אם ללמוד בעת הסעודה, או כמ"ש לעיל שיעורר לבו להשתוקק לה' בבחי' הפצתי, ואזי המאכל נעשה כלי לזו ההשתוקקות. ובזה יזכה להוליד בנים צדיקים, וישגה הדרך שהוא צריך לעבוד את ה' בעולם.

ובזה מקושר מה שמביא רביה"ק בתחילת השיחה, שכשצדיק מסתלק קשה לומר תורה. כי הצדיק מגלה דרך של תענוג באלקותו ית"ש, וכשחסר התגלות הזאת, אי אפשר להוליד חידושי תורה, כי כל החידושי תורה הוא ע"י שאדם מתנהג בקדושה בהשתוקקות באלקות, עי"ז זוכה בעת הלימוד להתגלות חידושי תורה. אבל כשהצדיק נפטר, היינו שאין לך שייכות לעבודת הצדיקים, אזי קשה לומר תורה. אבל כשאדם זוכה לחיות בדרך שהצדיקים חיים, היינו שהולך בדרכיהם, ואוכל בקדושה ומתפלל בדביקות ולומד כראוי, עי"ז זוכה להתגלות חידושי תורה אמיתיים ומביא לביאת גוא"צ ברחמים בב"א.

